

Mèrits per a l'Agència Europea del Medicament

«Catalunya ha construït en 37 anys un bon sistema de salut, un sistema d'informació robust i solvent, i un model de recerca sòlid»

Durant els darrers mesos s'ha produït un fet que si bé hauria de ser normal, ha resultat extraordinari: l'aliança institucional i del sector salut per aconseguir que Barcelona opti a ser la seu de l'Agència Europea del Medicament, substituint la de Londres, en l'etapa post "Brexit". El govern espanyol, el govern de la Generalitat i el govern de la ciutat de Barcelona, junts, i juntament amb el sector de la salut -xarxes sanitàries, professionals sanitaris, centres de recerca i empreses- per explicar a Europa que estem preparats per tenir aquesta responsabilitat.

Quins són els actius que podem aportar?

Catalunya ha construït en 37 anys un bon sistema de salut, un sistema d'informació robust i solvent, i un model de recerca sòlid, i ofereix uns professionals sanitaris altament qualificats que han arrossegat un sector econòmic industrial i de serveis d'alt valor en coneixement i en llocs de treball. Tot en estàndards internacionals. Podem competir amb les ciutats europees que reclamen la seu de l'Agència Europea del Medicament.

Catalunya disposa dels elements d'un ecosistema de les ciències de la vida i de la salut: xarxa sanitària, universitats, centres de recerca, empreses farmacèutiques (de llarga tradició local i internacionals), biotecnològiques i tecnològiques, consultories i serveis de suport al sector salut. Catalunya és, doncs, una com Holanda, Bèlgica, Finlàndia o Israel. Els sectors empresarials vinculats a salut varen facturar l'any 2015, 14.360 milions d'euros, un 7% del PIB de Catalunya. El sector farmacèutic representava un 58% i el sector biotecnològic un 20%. La major part d'empreses estan internacionalitzades i el 51% tenen la seu a Barcelona, amb una forta implementació als vallesos i a l'àrea metropolitana.

Barcelona-Catalunya suposa un hub d'atracció de la salut arrossegant un sector empresarial divers i múltiples congressos i convencions. L'any 2006 es va crear BioCat, Fundació entre la Generalitat, l'Ajuntament de BCN i els sectors empresarials biomèdics per l'impuls de la Bioregió de Catalunya i ajudar a crear, a establir empreses i buscar fons d'inversions per aquestes, la majoria spin-off o pimes.

- Sistema sanitari sòlid amb bons resultats en salut, en comparacions internacionals.

Cobertura universal, amb alta equitat, qualitat i eficiència des del sistema sanitari públic i complementat amb un fort sistema sanitari privat. El sistema sanitari català està ben posicionat a nivell mundial amb un molt bon nivell de professionalisme i de gestió, i un important nombre de projectes de recerca i innovació i assajos clínics en xarxes internacionals de primer nivell. En àrees com el càncer, la SIDA, la malària i malalties transmissibles per vectors, hepatologia, malalties hematològiques, trasplantaments, patologia cardíaca, neurociències, epidemiologia i salut pública, entre altres, Catalunya és al primer nivell de recerca. Així mateix, la innovació tecnològica a l'abast de tota la població genera oportunitats per les empreses del sector.

- Catalunya, a més, pot aportar un conjunt ordenat, estandarditzat de Sistemes

d'Informació Sanitària que comparteix Catalunya amb un *big data* al servei de la construcció de salut. La Història Clínica Electrònica dels catalans i un model d'interoperabilitat i connectivitat que ha permès disposar de moltes dades poblacionals, telemàtiques, d'imatge mèdica, histologia i imatges clíniques. Totes elles configuren una base de dades (amb l'adequada protecció i confidencialitat), que és una de les sèries mundials més ordenades i útils per la recerca en

salut. La Fundació TIC Salut i Social, és un instrument per l'evolució avaluativa i la internacionalització.

- Sistema de recerca en salut biomèdica amb qualitat internacional. El model de la recerca modern del sistema sanitari s'inicià ja el 1996 a l'Hospital Clínic de Barcelona amb la creació de l'IDIBAPS, l'Institut de Recerca Biomèdic August Pi Sunyer. Es tracta d'un consorci públic integrat per la Generalitat, l'Hospital Clínic Barcelona, la facultat Medicina i el CSIC (Centre Superior d'Investigacions Científiques). Un pacte entre la Universitat de Barcelona, l'Hospital Clínic, la Generalitat i el govern espanyol. Aquest model, conjuntament amb la creació dels instituts clínics per grans àrees de les patologies més freqüents i la vocació d'internacionalització, han fet del Clínic el líder espanyol en recerca i competint clarament per a l'excel·lència. Sistema sanitari i universitats junts.

La xarxa sanitària pública, amb llarga tradició de recerca, incorpora entre l'any 2005 i fins a l'actualitat aquest model amb autonomia dels Instituts de Recerca Biomèdics. Avui en dia, el mapa dels 9 Instituts de Recerca Biomèdics el formen: IDIBAPS, IDIBELL (Bellvitge), VHIR (Vall d'Hebron), Parc de Salut Mar, IDIBGI (Trueta, Girona), IRB Lleida, IRB Pere Virgili (Tarragona) i IRB Germans Trias Pujol (Badalona). En tots els casos, la fortalesa és un model de governança compartit entre el sistema sanitari i la universitat.

Els instituts de recerca en salut, biomèdics, són un revulsiu per a la qualitat del servei sanitari, de la docència i de la formació continuada, i alhora un motor per a l'equitat i la competitivitat territorial. Això és més visible en els tres Instituts recerca biomèdica de Girona, Tarragona i Lleida. Per aquest motiu, i per tancar el mapa de recerca en salut a Catalunya, caldria concretar un Institut a la Catalunya Central vinculat a la Universitat de Vic-Central de Catalunya, i al Vallès Occidental amb la Universitat Autònoma de Barcelona.

L'any 2006, el Departament de Salut elaborà el Pla Director Recerca en Ciències de la Salut implicant-se en molts centres de recerca i captant talent aprofitant el programa ICREA (2001). L'any 2010 es creà el sistema CERCA (format per tots els centres de recerca amb autonomia). Dels actuals 41 centres, més de la meitat estan vinculats a la salut i molt altres hi tenen relació indirecte. Centres com el VHIO (Centre recerca oncologia Vall Hebron creat amb doctor Baselga) o l'IRB (Institut de recerca Biomèdica, amb el doctor Massagué), estan sota el paraigües dels 9 instituts abans esmentats. La recerca en salut rep fons de mecenatge que cal valorar i potenciar. Per exemple, de la mà de la Fundació Josep Carreras, la Fundació Cellex del gran mecenes Pere Mir, recentment traspassat, la Fundació la Caixa, la Marató TV3...

En recerca s'han donat les complicitats polítiques pel consens. L'any 2008 tots el sector i grups polítics de representació parlamentària van firmar el Pacte Nacional de Recerca i Innovació 2008-2020. D'altra banda, la crisi econòmica també ha afectat a la recerca i ara s'està renovant el compromís (amb el PERIS, el pla estratègic de recerca i innovació en Salut, per exemple) però s'ha de garantir també el model de governança, d'autonomia de funcionament que han resultat claus pels resultats i han fet que, malgrat la debilitat financera, sigui competitiu.

Conservar l'ambició de bons resultats en salut, docència i recerca en la base i punts excel·lència, requereix mirada i lideratges clars i cooperatius a curt i mig termini, així com finançament plurianual estable. A més el sector salut és un dels sectors més dinàmics del coneixement i aporta valor afegit a sectors productius.